

İpek Yolu'nun batı ucundaki ticaret merkezi İzmir'de liman, **Hisar Camii**'nin bulunduğu bölgeye kadar gelirdi. Limanın ağzında ise, 12. yy'da Bizanslılar tarafından kurulan İzmir Liman Kalesi bulunmaktaydı. Kale tarafından korunan limanın sağ kıyısında ise Frenk tüccarlarının dükkanları ve limanın iç kısmında da

kervansaraylar

bulunurdu. İpek Yolu'nu takip eden deve kervanlarıyla İzmir'e getirilen mallar bu

hanlara

indirilir,

Ceneviz tüccarları

aracılığı ile de limandan gemilere yüklenerek ihraç edilirdi.

İşte bu bölgede kurulu; birçok tarihi mekanı kucaklayan İzmir'in ünlü **Kemeraltı Çarşısı**'nın oluşumu da oldukça ilginç olaylara dayanıyor. Tarihte bir iç liman olan Kemeraltı bölgesini, kaleyi almak için Yıldırım Beyazıt döneminde Osmanlılar çeşitli saldırılar düzenlemişler, ancak başarılı olamamışlardır. İzmir Liman Kalesi'ni düşürmek, 1402 yılında, iç limanı taşlarla doldurarak kaleyi savunmasız bırakan

Timurlenk

'e nasip olmuştur. Timur'un askerleri,

Kadifekale

sırtlarından sürükleyip getirdikleri taşlarla limanı doldurmuşlar, böylece sonradan Kemeraltı denilen yerleşim bölgesi oluşmuştur. Zaman içinde bu bölgede yerleşim gelişmiş, hanlar, hamamlar, camiler, kiliseler, havralar, şadırvanlar inşa edilmiştir. Bölge, bir ticaret merkezi olarak gelişmiştir. Kemeraltı Çarşısı'nda halen tarihten süzülüp bozulmadan günümüze kadar gelen bir düzen ve yapı vardır. Tarihi mekanları görülmeye değerdir.

Kaynaklar, çarşının ismini; ana caddeyi boydan boya aralıklarla süsleyen 'arasta' adı verilen kemerlerden aldığı bildiriyor.

İlk yapıldığı yıllarda Kemeraltı Çarşısı üzeri tonoz ve kiremit örtülü, sokakları kapsayan bir kapalı çarşı görünümünde idi. Çarşı XX. yüzyılın sonlarına kadar bu özelliğini korumuştur. Bugün üzeri açık olan ara sokakların bir bölümünün de üzeri beşik tonozla örtülü idi.

XIX. yüzyılda İzmir'in ticaret hayatının can noktası olan bu çarşı eski hanlar ve bedestenleri kapsamakta idi. Buradaki dükkânlar daha çok yerli halka ve dar gelirli ailelerin gereksinimini sağlıyordu. Çarşı demirciler, kömürcüler, çiviciler, baharatçılar ve saman pazarı gibi ticarethaneleri kapsamakta idi. Çarşıda her ticarethane gruplar halinde ayrı bölümleri oluşturmuştu.

Günümüzde Kemeraltı Çarşısı bu özelliğinden oldukça uzaklaşmış ve İzmir'in önemli bir alışveriş merkezi haline gelmiştir. Tonoz ve kubbeli bazı dükkânlar özelliğini korumuş olmalarına rağmen çoğunlukla modern iş merkezleri, mağazalar, kafeteryalar ve sinemalar burada toplanmıştır. Bunların yanı sıra Türk el sanatları örneklerini yansıtan seramiklere, çini panolara, ağaç eserlere, madeni eserlere, düz dokuma yaygıları ile halı ve kilimlerin satışının yapıldığı dükkânlar da burada bulunmaktadır.

